

VIIULI ERIALA VABAÕPPE ÕPPEKAVA I ÜLDOSA

1. ÕPPE EESMÄRGID

- 1.1. Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli eesmärgiks on õpilaste loomevõime avastamine ja kavakindel arendamine, professionaalse muusikahariduse õppeks tarviliku ettevalmistuse andmine ja kohaliku kultuurielu edendamine.
- 1.2. Kujundada isiksus, kes:
 - on loov;
 - oskab oma tegevust kavandada ja analüüsida;
 - suudab valida, otsustada ja vastutada;
 - mõistab teadmiste omandamise tähtsust ja on valmis koostööks.

2. ÕPPEPROTSESS

- 2.1. Õpetaja on õpitegevuse kavandaja.
- 2.2. Tagasiside andmine on osa õppeprotsessist, et õppurit motiveerida ja määratleda tema individuaalsed õpitulemused.

3. ÕPPEKORRALDUS

- 3.1. Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli muusikaosakonna vabaõppe õppekavale võetakse õppima vestluse alusel.
- 3.2. Vabaõppes õpitakse pillimängu ja arendatakse koosmänguoskust ansamblites, orkestrites.
- 3.3. Õppeaja kestus on individuaalne.
- 3.4. Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund, kuid õppetöö võib toimuda ka teistes õppevormides (nt. õppekäik, kontsert, proov, projektitöö, projektinädal, e-õpe, õppepäev, töötuba, iseseisev töö jms).
- 3.5. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit.
- 3.6. Õppetöö toimub tunniplaani alusel.
- 3.7. Õppeperioodid jagunevad poolaastateks.
- 3.8. Õppeaasta kestus on 35 õppenädalat ja koolivaheajad on teadus- ja haridusministri määrusega kehtestatud aegadel.
- 3.9. Tagasiside andmine on kas eristuv (numbriline) või mitteeristuv (arvestatud/mittearvestatud). Eristuv hindamine sisaldab positiivseid („5", „4", „3") ja negatiivseid („2", „1") hindeid. Hinnatakse nii protsessi kui ka lõpptulemust.
- 3.10. Õppuri edasiliikumine õppekava omandamisel toimub positiivse tagasiside alusel õppenõukogu otsusega.
- 3.11. Õppuril on võimalus soovi korral ja vastava taseme olemasolul üle minna taseme- või põhiõppe õppekavale. Sooviavalduse kinnitab või lükkab tagasi õppealajuhataja.
- 3.12. Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli lõputunnistus väljastatakse õppurile, kes on läbinud vabaõppe õppekava ja sooritab lõpueksamid erialas.
- 3.13. Õppekorraldus kooliastmeti:
 - Ettevalmistusklass – 1-2 aastat;
 - Noorem aste – I-IV õppeaasta;
 - Vanem aste – V-VII õppeaasta;

- Lisa-aasta(d) – võimaldatakse õppurile õppenõukogu otsusega.

3.14. Õppeained ja tundide arv nädalas:

Õppeained	Ettevalmistus		Vabaõpe							Lisa-aasta(d)
			Noorem aste				Vanem aste			
	I õ/a	II õ/a	I õ/a	II õ/a	III õ/a	IV õ/a	V õ/a	VI õ/a	VII õ/a	
Eriala	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Üldklaver					1*	1*	1*	1*	1*	1*
Koosmäng ansambelis/orkestris					1	1	1	1	1	1
Orkester			1*	1*	1	1	1	1	1	1
Lisapill					1*	1*	1*	1*	1*	

Selgitus:

- Number tähistab tundide arvu nädalas.
- Tärniga märgitud õppeaine võimaldatakse õpilase soovi ja kooli võimaluse korral.

II AINEKAVAD

1. VIIULI AINEKAVA

Viiuliõppe eesmärgid on muusikalise kuulmise arendamine, selge ja väljendusrikas toonikujundus, liigutuste vabadus ja osavus, tehniliste oskuste arendamine.

Koos kontsertmeistriga koosmängu harjumust aredatakse juba esimesest õppeaastast alates. Kontsertmeister külastab erialatunde regulaarselt. Oluline osa on ka orkestril ja ansamblikoosseisudel, kus osaletakse regulaarselt alates III klassist.

Erialatunnis toimub uue materjali omandamine, mänguvõtete ja harjutamismetoodika õppimine. Eeldatakse, et õpetaja juhistest lähtuvalt jätkab õpilane igapäevaselt tööd ka kodus.

Esinemised ja lõpueksam

Esinemised toimuvad 1 kord õppeaastas. Kava võib esitada noodist, ka lõpueksamil. Lõpueksamil esitatakse kava, mis koosneb 1-2 teosest ja vastab õppekavas esitatud repertuaari nõuetele. Võimalusel esinevad õppurid ka avalikel kontsertidel, konkurssidel.

Nõuded repertuaarile

Vabaõppes areneb õppur vastavalt oma individuaalsele arengule ja pillimänguuskuse arengu kiirus sõltub õppuri individuaalsest arengust. Repertuaarivalik on individuaalne ning õppija tasemele jõukohane. Ainekavas väljapakutud repertuaar on näide võimalikust repertuaari valikust.

Näited repertuaarist lõpueksami sooritamiseks

- L. van Beethoven – Kontratants
- P. Tšaikovski – Napoli laul
- P. Tšaikovski – Vana prantsuse lauluke
- C. Bohm – Perpetuum Mobile op.187, nr 6
- Ch. Dancla – Väike meloodia kool op.123, 2. raamat
- O. Rieding – Aaria variatsioonid op.23, nr 3
- F. Seitz – Viiulikontsert nr 2 G-duur
- F. Seitz – Viiulikontsert nr 5 D-duur
- A. Huber – Kontsertiino F-duur
- A. Vivaldi – Viiulikontsert G-duur op.7, nr 8 RV 299

Õppesisu

ETTEVALMISTUS JA NOOREM ASTE (I – IV klass)

Tutvumine viiuliga. Hea ja mugava mänguasendi leidmine, keha optimaalne kasutamine. Vabastusharjutused. Viiuli hooldamine. Harjutused lahtistel keeltel. Täpse intonatsiooni leidmine vasaku käe töös. Lihtsamad improvisatsiooni harjutused. Loomuliku ja vaba pilli- ja poognahoiu omandamine. Liigutuste vabadus ja osavus. Noodist lugemine. Tooni tekitamine *pizzicato*'s ja *arco*'s. Štrihhid *détaché* ja *legato* ning nende kombinatsioonid. Erinevad poogna jaotused ja sujuv keelevahetus. Vasaku käe mänguvõtted I positsioonis. Kahe käe vaheline koordinatsioon. Rütmivältuste tundmine ja mängimine. Mõistete *forte* ja *piano* tunndama õppimine ja kasutamine. Lihtsamate sõrmemustrite (pooltoon 1. ja 2. sõrme vahel; pooltoon 2. ja 3. sõrme vahel) kindel omandamine. *Flageoleti* mängimine ja tutvumine III positsiooniga.

Mäng koos positsioonivahetusega (harjutustes, etüüdides, heliredelis). Tutvumine topeltnootide, akordide ja trilleriga. I-III positsioonis mängu harjutamine koos positsioonivahetusega.

1-2 oktavilised heliredelid D-duur, G-duur, a-moll, d-moll eraldi poognatega ja 2-4-legatos. Kolmkõlad eraldi poognatega.

Näited repertuaarist

Lastelaul Hiiretips

Lastelaul Kus on minu koduke?

Austria rahvaviis Karjase laul

Soome lastelaul Ämblik

N. Potolovski – Jahimees

J. Haydn – Lauluke

N. Baklanova – Mazurka

S. Suzuki – Perpetual motion variatsioonidega

J. Haydn – Andante

R. Schumann – Marss

F. Kuchler – Viulikontsert op.11

O. Rieding – Marss

O. Rieding – Viulikontsert h-moll op.35, nr 2 ja G-duur op.34

J. S. Bach – Gavott

F. Pachta – Kellamäng

F. Kuchler – Kontsertiino D-duur op.15

VANEM ASTE (V – VII klass)

Toonikujundus. Mängutehniliste võtete ja oskuste täiustamine. Štrihhide *martelé*, *staccato* mängimine. Lihtsamad *spiccato* kasutusvõtted. I-III positsioonide mänguvabaduse treenimine. II, IV ja V positsiooni harjutamine ja kasutamine teostes. Tutvumine V positsiooniga. Topeltnoodid, akordid ja triller. Töö *vibraatoga*. Dominantseptakord.

Näiteid repertuaarist

Ch. Dancla – Aariate variatsioonid op.89

J. Aubert – Tamburiin

A. Rubinstein – Vokk

C. Saint-Saëns – Luik

L. Boccerini – Menuett

A. Vivaldi – Viulikontserdid G-duur op.3, nr 3, RV 310 ja a-moll op.3 nr 6, RV 356

O. Rieding – Viulikontsert D-duur op.25 ja Kontsertiino a-moll op.21 Ungari stiilis

A. Corelli – Sonaadid viiulile ja klaverile

G. F. Händel – Sonaadid viiulile ja klaverile

J. S. Bach / C. Gounod – Ave Maria

F. Seitz – Viulikontsert g-moll op.12, nr 3

Lisa-aastad

Täiendatakse repertuaari ja tehnilist baasi.

2. KOOSMÄNG ANSAMBLIS / ORKESTRIS AINEKAVA

Koosmäng

- on võimalus musitseerimiseks koos teiste õpilaste ja õpetajaga;
- arendab õpilaste muusikalisi võimeid;
- võib toimuda nii ansambelis kui ka orkestris samade või erinevate instrumentidega;
- õpetab kuulama pillide kooslusest tulenevaid nüansse;
- toimub 1-2 korda nädalas.

Koosmängu põhieesmärgid on:

- anda võimalus koosmusitseerimiseks;
- õpetada teineteist kuulama ja teistega arvestama;
- õpetada häälestumisoskust ja otsima ühtset koosmängutunnetust;
- arendada meeskonnatöö oskust.

Esinemine toimub 2 korda õppeaastas ühe vabalt valitud palaga.

Hindamine on mitteeristuv (arvestatud/mittearvestatud).

3. ÜLDKLAVERI AINEKAVA

Üldklaveri õppe eesmärk on mitmekesistada õppija hariduslikku valikut, stimuleerida loomingulist aktiivsust, tutvustada klaverimängu erinevaid kujundeid ja võtteid ning arendada muusikateoreetiliste teadmiste kasutamise oskust.

Üldklaveri õpe võimaldatakse õppija soovi ja kooli võimaluse korral.

Õpingud toimuvad individuaalse õppekava alusel alates 3. klassist ja 1 õppetund nädalas.

Hindeline esinemine toimub 1 kord aastas. Esinemisel võib mängida noodist.

Hindamine on mitteeristuv (arvestatud/mittearvestatud).

4. LISAPILLI AINEKAVA

Lisapilli õpet võimaldatakse õppija soovi ja kooli võimaluse korral alates 3. klassist ja 1 õppetund nädalas. Õpingud toimuvad individuaalse õppekava alusel.

Hindamine on eristuv (numbriline).